TRANSCENDENCE OF THE CELESTIAL ANDROGYNOUS - SÉRAPHÎTA, HONORÉ DE BALZAC

Carmen Ioana Popa
PhD., „1 decembrie 1918" University of Alba Iulia

Abstract:In this study, we want to present the angelic being in the novel Séraphîta by Honoré de Balzac. The novel appeared in 1834, and is framed in the category of fantastic novels, it presented to us the concept of perfect man who has a privileged state. With this novel, Balzac brings the theme of the perfect man to the forefront, who becomes the primordial archetype for our condition. Séraphita/Séraphitus is the perfect androgynous, who seems to be caught in the world in order to learn what love is because his purpose is to transcend to another stage. In the eyes of others, this being seems to be detached from the sky, and as soon as she is near the mountain, Minna sees Séraphitus, and when he comes down from the beatitude he is in, the others see Séraphita. But this creature has been promised to heaven since birth, her body being a temple. Eventually he becomes a Seraphim, and Minna and Wilfrid are the witnesses at his entrance to the Holy Gate, and they become the pair of the tellurian plan.

Keywords: androgynous, mountain, sky, angelic, male/female

Androginul, ființă care recuperează în făptura ei cele două jumătăți primordiale, a fost un subiect dezbătut din punct de vedere mitologic, alchimic, religios etc., fie că vorbim de bisexualitate, hermafrodism, travestiri, totul referindu-se la recuperarea temporară a condiției pe care omul primordial o avea sau pe care o au unele divinități, în special cele ale fertilității. Aceste divinități au capacitatea de a procrea, iar în mai toate culturile, omul primordial este androgin, cumulând în ființa sa aceste elemente contrare. Nediferențierea, confundarea sexelor erau considerate a fi sacre, acest lucru realizându-se prin diferite ritualuri în speranța de a recupera temporar plenitudinea ființei primordiale. Androginul, în *Banchetul* lui Platon, este ființa totală, completă, o ființă care formează sfera perfectă și este spartă din cauza mândriei. Remarcăm faptul că această ființă dezbinată își caută jumătatea pentru a se recupera pe sine prin celălalt. Exilul de care au parte prin această separare îi zdruncină, această făptură forma unul, se pierdeau unul în celălalt; cercul fiind spart ei s-au diferențiat, având individualități diferite, opuse condiției lor primordiale.

Androginia este o stare privilegiată prin care ființa își recuperează ambele elemente pentru a putea transcende spre o lume a luminilor, în care angelicul, în cazul de față, devine puntea de legătură între frumosul sufletului și ființa cu sfere mântuitoare și pline de pace. Théophile Gautier mărturisește faptul că: „Niciodată Balzac nu a fost mai aproape de frumusețea ideală ca în această carte: ascensiunea pe munte are în ea o notă eterată, supranaturală, luminoasă, ce te ridică deasupra pământului. Singurele două culori folosite sunt albastrul ca cerul și albul ca zăpada, cu câteva tonuri de sidefiu, pentru a reda umbra. Nu cunosc nimic mai amețitor ca acest debut. Panorama Norvegiei, cu malurile ei zdrențuite, văzută de la acea înălțime, te orbește și te face să amețești."[1] Panorama Norvegiei, cu aerul ei glaciar, redă o lume a ideilor pure, în care o ființă poate transcede spre angelismul purificator. Starea de beatitudine care se regăsește în acest loc înalță ființa spre condiția sa reală care o va ajuta în lupta permanentă între bine și rău. Iubirea telurică devine inexistentă în cazul acestei

[1] Théophile Gautier, *Istoria romantismului*, vol. II, traducere și note de Mioara și Pan Izverna, București, Editura Minerva, 1990, pp. 168-169.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

ființe, fiindcă ascensiunea ei nu are nevoie de o reîntoarcere spre acest plan în momentul în care porțile cerurilor se deschid pentru a o cuprinde.

Permanent remarcăm o confuzie în ochii celor din jur, ei fiind incapabili să vadă adevărata condiție a acestei ființe. Castelul în care trăiește ființa androginică îi conferă izolare, protecție și un loc al meditației, care îi va permite înălțarea spre lumea destinată ei: „Ceva mai sus, pe o ridicătură a muntelui, este așezată o locuință, singura din piatră și pe care din acest motiv locuitorii au numit-o castelul suedez.”[2] Acest loc ferit, unde ceilalți ajung cu dificultate, îi conferă securitate și liniște sufletească. Muntele devine modalitatea de comunicare cu cerul, castelul fiind carapacea care protejează ființa de vitregia vremii și a sorții: „Ceea ce se află înlăuntrul său este despărțit de restul lumii, capătă un aspect îndepărtat, pe cât de greu de atins, pe atât de râvnit. De aceea, el figurează printre simbolurile transcendenței (...). Castelul ocrotește transcendența spiritualului. Este socotit a fi adăpostul unei puteri misterioase și imperceptibile.”[3]

Această ființă unică și divină apare în ochii celorlalți când ca bărbat, când ca femeie. Minna vede în această ființă idealul ei masculin, inima ei zvâcnește în apropierea lui Séraphîtüs. Însă destinul acestei ființe unice este să zboare spre cer, precum îi mărturisește și tinerei fete: „ne-am născut să tindem spre cer.”[4] Abisul care se formează între Minna și Séraphîtüs este de netrecut. Scopul lui Séraphîtüs nu este viața telurică, ci o viață în veșnicie, în apropierea binelui. Această ființă se simte întreagă, fiind conștientă de androginia sa care îl separă de restul lumii, pentru a-și atinge adevăratul cer care se află în sufletul său: „Eu sunt ca un poscris, departe de cer; și ca un monstru, departe de pământ. Inima nu-mi zvâcnește; nu trăiesc decât prin mine și pentru mine.”[5] Séraphîtüs pare prins într-o sferă de mijloc din care nu poate transcende foarte ușor, iar viața telurică pare să fie o probă inițiatică pentru viața din veșnicia cerului. Găsirea acestei imensități din el, îl ajută să privească iubirea într-un mod angelic, dorind ca Minna să aibă parte de o dragoste adevărată alături de Wilfrid. Dacă în înălțimile Falberg-ului această ființă pare un bărbat, în momentul în care coboară împreună cu Minna, încet începe să capete grația unei femei. Se pare că imensitatea este destinată bărbatului care dorește să depășească limitele impuse de condiția actuală, în timp ce teluricul îi este destinat femeii, care încearcă să curme ascensiunea elementului masculin. Poate permanent se dă o bătălie pe frontul sufletului acestei ființe, elementul masculin nu s-a contopit încă cu cel feminin, acesta fiind ultimul pas spre transcendența acestei ființei unice care tinde spre angelicul celest. „Minna tresări auzind o voce nouă, ca să spunem așa a călăuzei sale: o voce pură ca aceea a unei tinere fete și, care risipi licăririle fantastice ale visului prin care păsise până atunci.”[6]

Singurii care văd partea feminină a acestei ființe sunt Wilfrid, domnul Becker (pastorul) și David, acesta fiind și singurul care trăiește în castelul suedez și are parte de celestul cerului prin intermediul acestei ființe divine.

Dragostea lui Wilfrid pentru Séraphîta ține de carnal, de teluric, fiind incapabil să înțeleagă distanța care îi separă. Wilfrid nu conștientizează granița dintre iubirea eternă și pasiunea care îl macină pentru această ființă, care nu este nici bărbat, nici femeie: „- Știi, prietene, eu nu sunt femeie. Te înșeli atunci când mă iubești.”[7] Căsătoria telurică nu aduce beatitudinea cerului unei ființe angelice, Séaphîta - Séraphîtüs având nevoie de o nuntă cosmică, cerească și angelică. Ființa aceasta unică își va pierde acest înveliș material pentru a se înălța spre o căsătorie fără conotații carnale, deoarece elementul masculin se contopește cu

[2] Honoré de Balzac, *Séraphîta*, traducere de Daniela Vereș, Iași, Editura Aion, 2006, p. 15.
[3] Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere,* Iași, Editura Polirom, 2009, p. 197.
[4] Honoré de Balzac, *op. cit.*, p. 21.
[5] *Ibidem*, p. 31.
[6] *Ibidem*, p. 32.
[7] *Ibidem*, p. 37.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

cel feminin pentru veşnicia cerului. „Îngerii se află mereu în punctul cel mai perfect al frumuseţii. Căsătoriile lor sunt celebrate prin ceremonii minunate. În această uniune, care nu produce copii, bărbatul a dat ÎNŢELEGEREA, femeia a dat VOINŢA: ei devin o singură fiinţă, UN SINGUR trup în lumea aceasta; apoi se duc în ceruri după ce au îmbrăcat forma divină.”[8] Această fiinţă a fost promisă cerului încă de la naştere. Născută din „căsătoria (...) a două suflete unite neîncetat”[9], la care întreg cosmosul a luat parte prin sunetele care păreau „să fi fost aduse din cele patru puncte cardinale de suflul vânturilor”[10], această fiinţă fiind ruptă din veşnicia cerului. Teluricul nu se regăseşte în ea, deoarece acest prunc „a fost botezat în focul Cerului. Pruncul acesta va rămâne floare, nu-l veţi vedea îmbătrânind, îl veţi vedea trecând; dumneavoastră aveţi *existenţa*, el are viaţa; dumneavoastră aveţi simţuri exterioare, el nu are, el este interior.”[11] Această fiinţă nu a fost niciodată atinsă de un bărbat sau o femeie, trupul ei devine un templu al cerului, în care sacrul se regăseşte. Natura sa divină o deosebeşte de ceilalţi, ea având parte de viaţa veşnică, în timp ce toţi ceilalţi au parte de o existenţă efemeră şi telurică, neavând acces la cerul şi spiritul care se găseşte în ei.

Această făptură este totală, iar faptul că se află în plan terestru este pentru a înţelege ce este iubirea, iar Minna şi Wilfrid îl ajută să înţeleagă acest sentiment. „Androginul lui Balzac însă nu aparţine decât foarte puţin pământului. Întreaga sa viaţă spirituală este îndreptată către Cer. Séraphitus-Séraphita trăieşte pe pământ numai ca să se purifice şi să iubească. Balzac nu o mărturiseşte cu precizie, dar din toată povestirea se înţelege că Séraphitus-Séraphita nu poate părăsi acest pământ înainte de a cunoaşte dragostea. Poate că aceasta este cea din urmă şi cea mai de preţ desăvârşire: a iubi *real*, adică în sens creştin, două făpturi de sexe diferite, şi a le iubi în acelaşi timp. Firesţe, iubirea aceasta este serafică; dar asta nu înseamnează că e abstractă, generală. Androginul balzacian iubeşte un ins; rămâne, deci, în concret, în viaţă. Nu este, cel puţin pe pământ, un înger; este un om desăvârşit, adică un om «total».”[12]

Uşurinţa prin care ea apare sub două forme distincte îi năucesţe pe ceilalţi. Focul iubirii se aprinde tot mai intens în sufletul lui Wilfrid care simte că doar „la gândul că o va vedea pe Séraphîta, viaţa îi era tulburată în însăşi sursa vieţii”[13], în timp ce pentru Minna bărbatul pe care îl vede în această fiinţă devine intermediarul dintre ea şi cunoaşterea absolută. Însă, Séraphîta - Séraphîtüs este logodită încă de la naştere, ea a fost promisă cerului şi nu se poate sustrage destinului său. „- Voi vă naşteţi cu toţii văduvi sau văduve, răspunse ea, însă căsătoria mea era pregătită încă de la naştere şi sunt logodită...”[14]. Logodna ei îi stabileşte destinul, sufletul ei palpită la gândul că va fi eliberată din acest înveliş carnal deoarece această fiinţă misterioasă iubeşte cerul. Doreşte să păşească pe un alt tărâm pentru a simţi iubirea lui Dumnezeu. O viaţă plină de rugăciune i-a arătat calea spre care a fost promisă, iubirea ei nu ţine de carnal, este o dragoste prin credinţă, dorind binele, luptându-se cu răul pentru a ajunge în împărăţia Domnului. Pe Dumnezeu, această fiinţă îl simte cel mai aproape, înţelege adevărata putere a credinţei şi faptul că Dumnezeu este pretutindeni, ocroteşte, nu răneşte, oferă bine şi purifică, eliberând sufletul celor aleşi. Această fiinţă a fost aleasă deoarece ea vede în iubire adevărul, cunoaşterea, nu pasiune şi impuls carnal. „Sufletul ei nu-i mai aparţine ei înseşi, ci Lui! Dacă păstrează în interior ceva care nu-i aparţine Lui, înseamnă că nu iubeşte; nu, nu iubeşte! (...) În sfârşit, pe DUMNEZEU! Minna, te iubesc pentru că poţi fi a Lui! Te iubesc pentru că, dacă vii la El, vei fi a mea.”[15]

[8] *Ibidem*, p. 79.
[9] *Ibidem*, pp. 83-84.
[10] *Ibidem*, p. 84.
[11] *Ibidem*, p. 85.
[12] Mircea Eliade, *Mitul reintegrării*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2003, pp. 72-73.
[13] Honoré de Balzac, *op. cit.*, p. 97.
[14] *Ibidem*, p. 140.
[15] *Ibidem*, pp. 159-160.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

„Androginul lui Balzac, vedem bine, elimină orice referire la sexualitatea umană. În mod semnificativ, această dispariție este cea care asigură accesul la o beatitudine a cărei voluptate carnală nu era decât o reflectare, sau mai degrabă un ecran.”[16] Descătușarea de carnalul care apasă transformă ființa într-un înger care urcă spre împărăția cerurilor. Intrarea acestui Serafim pe Poarta Sfântă permite spiritelor lui Minna și Wilfrid să pătrundă în cunoașterea universului. Dar acest fel de cunoaștere nu este totală, ei nefiind pregătiți pentru o astfel de călătorie celestă: „În această stare, începură amândoi să priceapă diferențele nemărginite ce despart lucrurile de pe Pământ de lucrurile din Cer.”[17] Acești doi oameni devin doi vizionari care îl văd pe Serafim luându-și zborul spre veșnicia promisă, uitând de vremelnicia pe care a întâlnit-o în planul teluric, deoarece natura lui divină nu mai avea nimic comun cu efemeritatea materială. „Tema Îngerului va fi și ea luată în considerare. Imagine fascinantă, trezind o anumită stare de beatitudine, obiect al unei neobișnuite supralicitații dogmatice și a unei clasificări capabile să excite imaginația, Îngerul cumulează în el anumite tendințe fundamentale ale psihicului: anulare a oricărei sexualități demarcate, armonizare a «principiilor» masculin și feminin, conciliere a puterilor și a grației.”[18] În cazul lui Seraphîtüs-Seraphita vorbim de nediferențiere, fiind ființa care cunoaște lumina și binele suprem, croindu-și drumul spre perfecțiune.

„Îngerii sunt ființe intermediare între Dumnezeu și lume, menționate sub forme diverse în textele akkadiene, ugarite, biblice și altele. Ei ar fi entități spirituale sau spirite înzestrate cu un corp *eterat, aerian*; nu pot însă împrumuta de la oameni decât înfățișarea.”[19] Îngerii sunt un simbol al sacrului, iar Séraphita/Séraphituseste ființa prinsă în această lume având rolul de a ilumina, cei iluminați fiind Minna și Wilfrid. Pe tot parcursul textului remarcăm dualitatea acestei ființe care pare exilată pentru a se pregăti de intrarea pe Porțile Cerului. Séraphita/Séraphitus nu are o individualitate propriu-zisă, schimbul identitar care se întâmplă o ajută să intre în contact atât cu conștientul, cât și cu inconștientul. Această ființă este învăluită în mister, în făptura sa se contopesc și se confundă cele două contrarii. Esența angelică a lui Séraphita/Séraphitus este remarcată de cei din jur, această făptură se ridică deasupra tuturor pentru a-i ocroti, își urmează propriul drum de la care nu se poate abate, pentru a recupera în sine esența acestei lumi. Séraphita/Séraphitus împarte pace și tinde spre frumos, răutatea nu o poate atinge.

„Să fie oare ideea de Sfârșit promisiunea unui proces de androginizare sau, dimpotrivă, a dispariției lente a diferenței dintre sexe? Deși destul de aluzivă, în tradiția creștină apare ideea că apartenența la determinarea sexuală este menită să dispară la Sfârșitul timpului. În aceeași măsură în care păcatul originar a instaurat rușinea corpului sexuat și a introdus o distanță dramatică între bărbat și femeie - care formau până atunci un «singur trup» - mântuirea finală trebuie să abolească forma actuală a sexualității, dat fiind faptul că reproducerea prin procreere reciprocă nu va mai avea nicio rațiune de a exista. Evangheliile scriu, în mai multe rânduri că după Înviere drepții nu vor avea nici soți nici soțiișsi prin aceasta se vor asemăna îngerilor lui Dumnezeu, vor căpăta adică un înveliș subtil sau un trup de slavă.”[20] Trupul pe care îl va căpăta Séraphita/Séraphitus este însăși lumina divină, se are pe sine pentru sine și prin sine, fiind pregătită de a se înălța într-un loc în care răul și efemeritatea nu o mai pot ajunge.

Prin Séraphita/Séraphitus, Wilfrid și Minna intră în contact cu sacrul, devenind androginul spart din planul teluric, după revelația pe care o au cu această ființă angelică, ei intră în contact cu esențele propriei lor ființe, înțelegându-și rolul pe care îl vor avea unul pentru celălalt, rolul pe care îl au în plan teluric, dorind să urmeze drumul lăsat în urmă de

[16] Jean Libis, *Mitul androginului*, Baia Mare, Editura Dacia, 2004, p. 143.
[17] Honoré de Balzac, *op. cit.*, p. 173.
[18] Jean Libis, *op. cit.*, pp. 140-141.
[19] Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *op. cit.*, p. 486.
[20] Jean Libis, *op. cit.*, p. 134.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

ființa care i-a unit. „Personajul central, Seraphîtüs-Seraphita, exersează un ascendent puțin obișnuit asupra oamenilor cu care se întâlnește. Or, frumusețea sa transcendentă nu este deloc neobișnuită, ea reprezintă expresia unui hermafroditism eliberat de orice trivialitate.”[21]

Frumusețea sa farmecă și subjugă, dar nimeni nu-i înțelege lupta care se află în interiorul ființei sale. Ea cunoaște dragostea, vede iubirea lui Wilfrid, cât și pe cea a Minnei, trebuie să înțeleagă acest sentiment pentru a se putea desprinde de acest loc și a se înălța spre Cer, iar doar această desprindere îi va face pe Minna și Wilfrid să înțeleagă o parte din această ființă misterioasă, ei vor avea acces la o parte din misterul acestei lumi, vor intra în contact cu totalitatea pentru a se putea găsi unul pe celălalt și să-l urmeze pe acest Serafim la un moment dat. Dragostea lui Wilfrid și a Minnei nu va fi una de ordin carnal, ei înțelegându-și rolul pe care îl vor avea, și vor trăi unul prin celălalt. Având contact cu sacrul vor începe să înțeleagă esențele acestei lumi pentru a putea porni pe drumul lăsat în urmă de acest Serafim.

Rugăcinea pentru această făptură este o formă de meditație prin care se ridică deasupra tuturor pentru a fi aproape de locul menit condiției sale, iar Minna simte prăpastia dintre ea și această făptură care nu aparține acestui plan, se simte respinsă și dorește: „Aș vrea să fiu tu pe de-a-ntregul!”[22]. Minna este conștientă de faptul că ființa completă este o coabitare a celor două elemente primordiale. Lacrimile ei nu-l fac pe Séraphîtüs să înțeleagă simțământul de a fi incomplet deoarece „Ce-i care sunt de-a-ntregul nu plâng”.[23] El se are pe sine prin sine, nu se simte zdrobit sau rupt de elementul contrar, aceste două elemente coexistă împreună, această făptură având o stare privilegiată.

Séraphîtüs simte că dragostea Minnei pentru el este mult prea carnală și o îndeamnă să iubească o ființă asemenea ei: „Iubirea ta e prea grosolană pentru mine. De ce nu-l iubești pe Wilfrid? Wilfrid este bărbat, un bărbat încercat de pasiuni, care va ști să te strângă în brațele lui viguroase, care te va face să-i simți mâna mare și puternică.”[24] Minna și Wilfrid fac parte din același plan, condiția aceste ființe angelice nu-i permite să coboară în carnal pentru o dragoste efemeră, își înțelege soarta și menirea, încercând să o convingă pe Minna că are nevoie de un bărbat precum Wilfrid, perechea sa în plan teluric.

Séraphîtüs îi sublinează efemeritatea: „Rămâi aici, bucură-te prin simțuri, supune-te naturii tale, pălește o dată cu bărbații palizi, roșește cu femeile, joacă-te cu copiii, roagă-te cu cei vinovați, ridică-ți ochii spre cer în durerea ta; tremură, nădăjduiește, freamătă; vei avea un tovarăș, vei mai putea încă râde și plânge, dărui și primi.”[25] În aceste cuvinte se subînțelege soarta pe care muritorii o au, fiind incapabili să înțeleagă mai mult decât ceea ce le oferă efemeritatea.

Séraphîta încearcă să-l facă pe Wilfrid să înțeleagă că dragostea lui pentru ea ține doar de carnal, de efemer, de acest plan din care nu poate să treacă: „- O, iubirea mea eternă! - Știi dumneata ce este eternitatea? Taci, Wilfrid. Mă dorești și nu mă iubești. Spune-mi, nu-ți amintesc oare de vreo femeie cochetă?”[26] Wilfrid nu-i poate înțelege natura divină și faptul că o dragoste carnală nu este suficientăpentru ea, o dragoste în plan teluric i-ar curma ascensiunea spre locul spre care a fost promisă. Iubirea pentru Séraphîta este una spirituală, care înalță.

În viziunea aceste ființe, Wilfrid și Minna sunt o singură ființă: „Te iubesc mult pe tine și Minna, crede-mă! Însă vă consider o singură ființă. Laolaltă sunteți un frate sau, dacă vrei, o soră pentru mine. Luați-vă, ca să vă văd fericiți înainte de a părăsi pentru totdeauna această sferă de încercări și dureri. Dumnezeule, au fost simple femei care au căpătat totul de la amanții lor! Ele le-au spus: - Tăceți cu toții! și ei au amuțit. Ele le-au spus: - Muriți! Iar ei au

[21] *Ibidem*, p. 142.
[22] Honoré de Balzac, *op. cit.*, p. 27.
[23] *Ibidem*, p. 29.
[24] *Ibidem*, p. 30.
[25] *Ibidem*, p. 31.
[26] *Ibidem*, p. 38.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

murit. Ele le-au spus: - Iubiți-mă curtezanii în fața unui rege. Ele le-au spus: - Căsătoriți-vă! Iar ei s-au căsătorit. Eu vreau să fii fericit, iar dumneata mă refuzi. Sunt deci lipsită de putere? Ei bine, Wilfrid, ascultă, vino mai aproape de mine, da, m-aș supăra vazând că te cununi cu Mina; dar când n-ai să mă mai vezi, atunci... promite-mi că vă veți uni, cerul v-a hărăzit unul altuia."[27] Destinul Minnei și a lui Wilfrid este de a fi împreună asemenea unei ființe androginice, ei trebuie să se regăsească unul pe altul și a forma sfera perfectă. Unirea lor le va aduce beatitudine, ei vor fi un singur trup asemenea unui androgin reîntregit.

Ea își înțelege natura și conștientizează că acest mediu în care se află este plin de abisuri și doar Cerul este cel care oferă beatitudine: „Cu cât urci mai sus, cu atât concepi mai puțin abisurile! Nu există prăpăstii în ceruri."[28] Cerul devine totalitatea ființei, este locul în care lumina dăinuie, abisul teluricului fiind lăsat în urmă. Wilfrid și Minna sunt martori la această ascensiune de care are parte Seraphîtüs-Seraphita, având privilegiul de a intra în contact cu absolutul.

Această experiență îi schimbă pe cei doi vizionari, ei înțelegând ce este iubirea și alegând calea care îi va conduce spre Dumnezeu. Minna devine pentru Wilfrid dragostea lui, iar bărbatul devine pentru femeie întreaga ei forță. Ei se completează prin iubirea care s-a născut în sufletele lor, regăsindu-și echilibrul primordial: „- Dă-mi mâna, spuse Tânăra Fată, dacă vom merge mereu împreună, drumul mi se va părea mai ușor și mai scurt. - Numai cu tine, răspunse Bărbatul, voi putea traversa marea singurătate, fără a-mi îngădui să mă plâng. - Și vom merge împreună în Cer, spuse ea."[29] Cei doi își pierd identitățile pentru a se putea contopi într-o singură ființă și a avea un alt destin în care trecutul și zbuciumul sunt uitate.

Séraphitus-Séraphita își lasă în urmă învelișul teluric pentru a se recupera pe sine într-un mediu prielnic condiției sale. „«Să fie, oare, greu de înțeles că omul este umbra îngerului? De asemenea, nu este, oare, concepția singură cea care desființează sexualitatea? Fecioarele sunt și femei, îngerul se află în afara sexului sau constituie un al treilea sex, acela al spiritualității și al eternității»."[30]

BIBLIOGRAPHY

Bibliografie de referință

1. BALZAC, Honoré de, *Séraphîta*, traducere de Daniela Vereș, Iași, Editura Aion, 2006

2. PLATON, *Banchetul*, traducere, studiu introductiv și note de Petru Creția, București, Editura Humanitas, 2011

Bibliografie critică

1. ELIADE, Mircea, *Mefistofel și androginul*, traducere de Alexandra Cuniță, f. l., Editura Humanitas, 1995

2. ELIADE, Mircea, *Mitul reintegrării*, București, Editura Humanitas, 2003

3. GAUTIER, Théophile, *Istoria romantismului*, vol. II, traducere și note de Mioara și Pan Izverna, București, Editura Minerva, 1990

4. LIBIS, Jean, *Mitul androginului*, Baia Mare, Editura Dacia, 2004

Lucrări cu caracter general. Dicționare. Enciclopedii

[27] *Ibidem*, pp. 40-41.
[28] *Ibidem*, p. 43.
[29] *Ibidem*, p. 184.
[30] Jean Libis, *op. cit.*, p. 142, *apud* Péladan, *De l'Androgyne*, texte citate de C. Beaume, în *Les hermaphrodites*.

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)

1. CHEVALIER, Jean, GHEERBRANT, Alain, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Iași, Editura Polirom, 2009

BDD-A27493 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 22:59:51 UTC)